

ΧΡΙΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ: “Η ΑΘΩΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΜΕΝΑ ΑΠΟΛΥΤΟ ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΣΤΟ ΠΩΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΩ ΤΟ ΚΑΘΕ ΕΡΓΟ”

[thessculture.gr/synenteyxeis/christos-stylianoy-i-athootita-sto-theat/](https://www.thessculture.gr/synenteyxeis/christos-stylianoy-i-athootita-sto-theat/)

5 May 2021

Συνέντευξη: Ευθύμιος Ιωαννίδης

Ο καταξιωμένος ηθοποιός, σκηνοθέτης και δάσκαλος της υποκριτικής τέχνης, Χρίστος Στυλιανού συνομίλησε με τον Ευθύμιο Ιωαννίδη του thessculture.gr, για τον νέο του ρόλο στο θεατρικό «Ο Πουπουλένιος» του Μάρτιν Μακ Ντόνα. Η παράσταση επίκειται να ανέβει σε παραγωγή του ΚΘΒΕ και σε σκηνοθεσία της Μαίρης Ανδρέου.

Χρίστο, στον «Πουπουλένιο» ο Μάρτιν Μακ Ντόνα με τρόπο ιδιοφυή συγκερνά την ανατρεπτική θεωρία του Ουάιλντ με αστυνομικές και εγκληματολογικές υποθέσεις και συνάμα τις ιδιορρυθμίες ενός σαλού. Πόσο εύκολη ήταν η προσέγγιση του ρόλου σου; Πού εστίασες για να αποδώσεις τον Μίσαλ;

Ο ρόλος του Μίσαλ είναι πολύ ιδιαίτερος. Ο Μακ Ντόνα του δίνει ένα πολύ συγκεκριμένο παρελθόν το οποίο δεν μπορείς να αγνοήσεις, την ίδια στιγμή όμως είναι πολύ δύσκολο να «αγγίξεις», να το «μεταφράσεις» σκηνικά. Η μακροχρόνια κακοποίηση που δέχτηκε από τους γονείς του τού έχει αφήσει σοβαρές βλάβες, οι οποίες ωστόσο δεν εντοπίζονται τόσο μέσα από τα δικά του λόγια όσο από τα λόγια των άλλων. Οι αστυνομικοί αναφέρονται σε αυτόν με τον όρο καθυστερημένος, χαρακτηρισμός που αρνείται ο αδερφός του λέγοντας «αργεί να καταλάβει μερικές φορές». Το σίγουρο είναι ότι έχει έναν άλλο τρόπο πρόσληψης κι αντιμετώπισης των πραγμάτων κι αυτό τον κάνει ιδιαίτερο. Μαζί με τη Μαίρη Ανδρέου -τη σκηνοθέτιδα της παράστασης- προσπαθήσαμε με σεβασμό να ανιχνεύσουμε τον ψυχισμό και την όλη συμπεριφορά του Μίσαλ ακροβατώντας σε διάφορα «συμπτώματα» και καταστάσεις, αλλά και ανιχνεύοντας με τη φαντασία και το ένστικτο.

Κάποια στιγμή λέει μέσα ο συγγραφέας στο έργο του, ότι αν λες ιστορίες, το μοναδικό σου καθήκον είναι να λες ιστορίες. Και κρίνεσαι από το πόσο καλές ή όχι ιστορίες είναι αυτές που λες και πόσο πολύ μπορεί να διαπεράσουν τους άλλους. Πώς αντέδρασες, τι ένιωσες όταν πρωτοδιάβασες το έργο;

Ναι... η αλήθεια είναι ότι για τον Κατούριαν είναι το απόλυτο ζητούμενο. Το να λες ιστορίες. Η τελευταία του φράση είναι «ήθελα να 'μαι καλός συγγραφέας. Και ήμουν. Ήμουν». Η λογοτεχνία είναι μια διαφυγή για αυτόν, όπως και για πολλούς από εμάς. Η δική του διαφυγή ως δημιουργού δεν μπορεί να μείνει ανεπηρέαστη από το παρελθόν του ιδίου αλλά και του αδερφού του. Για αυτό και στην αρχή όταν διάβασα το έργο δεν μπορούσα να αντιληφθώ όλο αυτό το βάρος που οι ιστορίες του φέρουν, δεν μπορούσα να συνειδητοποιήσω αυτήν τη διαφυγή μέσα σε αυτά που περιγράφει. Κάποιες φορές διαβάζοντας κάτι μπορεί να αισθανθείς μια επιτήδευση εκ μέρους του συγγραφέα, μια προσπάθεια εντυπωσιασμού. Μελετώντας στη συνέχεια το έργο κατάλαβα ότι τίποτα τέτοιο δεν υπάρχει, ότι όλα συνδέονται με έναν αξιοθαύμαστο τρόπο. Νομίζω πως το έργο ξεπερνά τη λογοτεχνική του αξία και αποκτά μια υπόσταση πραγματικότητας, η οποία τραγικά επιβεβαιώνεται σε πολλά πράγματα που συμβαίνουν στην επικαιρότητα.

Όλοι οι ήρωες του Πουπουλένιου έχουν ένα κοινό: Από θύματα καταστάσεων και βίας όλων των μορφών –σωματικής, συναισθηματικής, ψυχολογικής– μετατρέπονται σε θύτες της ίδιας, αλλά και χειρότερης, βίας. Ο τόπος μνήμης για κανέναν δεν είναι αλώβητος από τραύματα... Όπως όμως έχει πει και ο Αλμπέρ Καμύ: «Το πιο σημαντικό δεν είναι να γιατρευτείς αλλά να ζεις με τις αρρώστιες σου». Θα ήθελα την άποψή σου...

Και οι τέσσερις ήρωες έχουν ανοιχτές πληγές. Και το γνωρίζουν πως ό,τι και να κάνουν δε θα κλείσουν ποτέ. Ο χρόνος δε σβήνει τα πάντα, πολλές φορές απαλύνει πράγματα και καταστάσεις αλλά ναι, θα συμφωνήσω πως το σημαντικό είναι να μπορείς να ζεις με τις αρρώστιες σου. Νομίζω πως κανένας ήρωας δεν τα καταφέρνει. Μπορείς να διακρίνεις τα σημεία όπου τα τραύματα είναι ορατά και καθορίζουν τις αντιδράσεις τους επί σκηνής. Κι αυτό κάνει το έργο πολυεπίπεδο, ένα έργο χαρακτήρων που όσο τους σκαλίζεις τόσο περισσότερα βρίσκεις.

Λειτουργώντας την ίδια στιγμή ως ψυχολογικό θρίλερ και ως σουρεαλιστική φάρσα, ο «Πουπουλένιος» εγείρει την αξίωση της σκοτεινής παραβολής για την παιδική φαντασία αλλά και για τη φύση της βίας, για την άσβεστη ανάγκη να λέμε και να ακούμε τρομακτικές ιστορίες. Πρόκειται για ένα έργο για την αγωνία του αληθινού δημιουργού, τη φύση και τις πηγές της τέχνης ή για μια πολιτική θα έλεγες παραβολή;

Θα μπορούσε να ήταν και όλα αυτά που αναφέρεις, έτσι δεν είναι; Πάντοτε μας διεγείρει το άγνωστο, το οριακό, μια ιστορία που ξέρουμε πως θα φοβηθούμε αλλά και πάλι αυτό δε μας πτοεί στο να την ακούσουμε ή να τη δούμε. Το ωραίο στον Πουπουλένιο -και στο θέατρο εν γένει- είναι ότι δεν υπάρχουν πραγματικές συνέπειες. Μπορούμε να αφήσουμε τη φαντασία να μας οδηγήσει και να μας πάει σε σημεία που δε θα μπορούσαμε με τη λογική να πάμε. Δε θα δολοφονήσω για να παίξω τον δολοφόνο. Αλλά θα προσπαθήσω να το κάνω με τον τρόπο που ένα παιδί θα το φαντασιωθεί την ώρα που παίζει. Είναι ένα παιχνίδι μιν, το οποίο ωστόσο οφείλει να έχει σαφή όρια που έχουν να κάνουν με πολλούς παράγοντες, κοινωνικούς, προσωπικούς, πολιτικούς... είμαστε ενήλικες που παίζουμε με παιδικά παιχνίδια. Αυτό ακουμπά απόλυτα στη φύση και τις πηγές της τέχνης και την αγωνία που αυτή προκαλεί κάθε φορά στον δημιουργό αλλά και τον αποδέκτη. Και σίγουρα δεν είναι κάτι εύκολο ή δεν εμπερικλείει ρίσκο ή έκθεση γιατί πριν από όλα έχουμε να αντιπαλέψουμε τους προσωπικούς μας φόβους.

Πρόκειται το δίχως άλλο για ένα έργο που βρίθει διαστρωματικών αναγνώσεων και πολλαπλών επιπέδων ερμηνειών. Μία σκοτεινή θα έλεγα αλληγορία για την χαμένη αθωότητα, ένας ύμνος στην παιδική ηλικία που κατασπαράσσεται από τον κόσμο των ενηλίκων. Αναρωτιέμαι, ποια είναι η σχέση σου με το παιδί εντός σου, έχεις κάνει ειρήνη μαζί του;

Προσπαθώ. Είμαστε διαρκώς μοιρασμένοι σε πολλά κομμάτια από την ώρα που θα ξυπνήσουμε το πρωί. Πολλές φορές αγχώνομαι με όλα αυτά που συμβαίνουν και νιώθω ότι πρέπει να ξαναβρίσκω συνεχώς τη θέση μου μέσα στην πραγματικότητα. Παίρνω μεγάλη δύναμη από τα παιδιά μου σε αυτή μου την προσπάθεια. Τα παρατηρώ και αντιλαμβάνομαι πόσο πιο απλά στη βάση τους είναι τα πράγματα και τα βήματα για να είσαι χαρούμενος κι ευτυχισμένος, να έχεις ειρήνη μέσα σου -όπως λες. Αλλά μετά πάλι ξεχνιέμαι, παρασύρομαι μέσα στον πόλεμο που έχει γίνει η καθημερινότητά μας. Νιώθω ότι βιώνω έναν μεγάλο διχασμό. Από τη μια, η αθωότητα στο θέατρο είναι για μένα απόλυτο ζητούμενο στο πώς αντιμετωπίζω το κάθε έργο. Αλλά από την άλλη, η αθωότητα στον κόσμο των ενηλίκων σου στοιχίζει κάποιες φορές ακριβά.

Όλη η δράση διατρέχεται από ιστορίες, τις αιματόβρεχτες ιστορίες του συγγραφέα και την «απλοϊκή» αλλά αρχετυπική ιστορία του αδελφού του που θυμίζει και τη Φόνισσα του Παπαδιαμάντη. Όντας υποθετικά στη θέση του θα μπορούσες να συμμεριστείς τα ελατήρια των πράξεών του;

«Καταλαβαίνω τη λογική σου Μίσαλ. Βλέπω από πού προέρχεσαι», του λέει ο Κατούριαν όταν συνειδητοποιεί ότι όλη η προσπάθειά του να τον βοηθήσει όλα αυτά τα χρόνια πήγε χαμένη. Η λογική του Μίσαλ είναι μια δική του λογική. Δεν είναι κοινή, δε βασίζεται στους απαραίτητους για την κοινωνική συνύπαρξη κανόνες, στερείται επίγνωσης των συνεπειών

των πράξεών του. Οι βλάβες της παιδικής ηλικίας έχουν αφήσει ανεξίτηλα σημάδια στην ψυχή του. Και μέσα σε όλα αυτά σίγουρα ενυπάρχει ένα αίσθημα αδικίας, ένα ανομολόγητο παράπονο για αυτό που έκαναν οι γονείς του σε αυτόν κι όχι στον αδελφό του. Υπ' αυτήν την έννοια, πώς και σε ποιο βαθμό να κριθούν οι πράξεις του;

Έχεις αφοσιωθεί με αναμφίλεκτη προσήλωση και δεξιότητες στην υποκριτική, τη διδασκαλία και τη σκηνοθεσία σε μεταπρατικές μορφές της τέχνης που συνιστούν δευτερογενή δημιουργία. Πόσο δύσκολος είναι αυτός ο συνδυασμός και με βάση τα προαναφερθέντα, έχεις σκεφτεί ποτέ να γράψεις κάτι δικό σου;

Ευχαριστώ πολύ για τα καλά λόγια... προσπαθώ να κάνω τη δουλειά μου όσο καλύτερα μπορώ. Το καθένα είναι διαφορετικό κι έχει άλλες απαιτήσεις. Η μεγαλύτερη δυσκολία έχει να κάνει με το χρόνο που μοιράζεται ανάμεσα σε αυτά αλλά και την οικογένειά μου, στην οποία θέλω να είμαι παρών. Η συγγραφή είναι για μένα κάτι πολύ απομακρυσμένο, δε νομίζω πως θα ήμουν καλός. Έχει άλλο τρόπο σκέψης, άλλη αντιμετώπιση και σίγουρα απαιτεί ακόμα περισσότερο χρόνο.

Ολοκληρώνοντας τη συνέντευξη, ο Μίσαλ λατρεύει τις αφηγήσεις του αδελφού του. Η αφήγηση περιλαμβάνει το θέατρο, το μυθιστόρημα, τον κινηματογράφο, τα ποιήματα, τα ανέκδοτα, τις ιστορίες που ακούμε προφορικά, οτιδήποτε δηλαδή κάνει τον ανθρώπινο πολιτισμό να προχωρά μπροστά, αυτό είναι η αφήγηση. Αλήθεια, ποιες αφηγήσεις θα έλεγες ότι μιλούν στην ψυχή σου;

Η δύναμη της αφήγησης είναι ανεξάντλητη. Το καθετί μπορεί να σε μαγέψει. Από ένα απλό παραμύθι μέχρι μια περίπλοκη ταινία. Φτάνει να βρίσκει τον δρόμο να φτάνει στην καρδιά σου. Προσωπικά έχω κλάψει πολλές φορές βλέποντας παιδικές ταινίες με τα παιδιά μου -Κόκο, Τα μυαλά που κουβαλάς, Φύγαμε- αλλά και διαβάζοντας ένα βιβλίο ή διήγημα -όπως του Σωτήρη Δημητρίου που μου αρέσει πολύ. Δημιουργείται ένα σημείο σύνδεσης με αυτό που βλέπω ή διαβάζω και μετά παρασύρομαι μέσα σε αυτό. Έτσι κι ο Μίσαλ, ακούγοντας τις ιστορίες του αδελφού του βρίσκει τον δρόμο να ξαναγυρνά σε ένα φανταστικό κόσμο όπου η βία δεν έχει πραγματικές διαστάσεις.

Ευχαριστώ από καρδιάς τον Χρίστο Στυλιανού για την προσήνειά του και του εύχομαι καλή συνέχεια στην ήδη σπουδαία του καλλιτεχνική πορεία.

Συνέντευξη:Ευθύμιος Ιωαννίδης

Χαίρετε, είμαι ο Ευθύμιος, είμαι φιλόλογος και συντάκτης της πολιτιστικής ιστοσελίδας Thess culture.gr. Αγαπώ πολύ τη μουσική, τις τέχνες, την ανάγνωση και το θέατρο, ενώ συνεντεύξεις μου και κριτικές μου έχουν δημοσιευτεί κατά καιρούς στον ηλεκτρονικό τύπο. Διαχειρίζομαι παράλληλα τις σελίδες «Ορθογραφία και ορθοέπεια», «Βιβλιοφιλία και βιβλιολογία» και υπήρξα επί πολλά έτη ενεργό μέλος και συντονιστής στις λέσχες ανάγνωσης των βιβλιοθηκών του Δήμου Κορδελιού- Ευόσμου.

